

Gunnar Kvåle

Notat fra diskusjon ved Besteforeldreaksjonens lokallagsamling 10.02.2018

Hvordan kan vi best fremme våre formål

Nina Weidemann ledet diskusjonen omkring hva slags organisasjon vi ønsker BKA skal være. Skal vi først og fremst ha en aktivistisk, pågående rolle med tydelig formulerte politiske standpunkter og krav? Eller skal BKA primært appellere mer bredt til folk som støtter klimasaken ut fra formålsparagrafen og vedtektene?

De fleste mente det burde satses på begge deler, blant annet ved å delta i demonstrasjoner av ulike slag og som aktive gjennom media lokalt og nasjonalt. Deltagelse i høringer omkring viktige stortingsmeldinger om oljepolitikk og klima er også viktig. Dette kan være krevende, og BKA kan la oss representeres gjennom Forum for Utvikling og Miljø (ForUM) der vi er medlem. En fordel om BKA selv er representert vi være å tydeliggjøre sterkere hvilken etisk utfordringen norsk olje- og klimapolitikk representerer.

Innsatsen gjennom de spesielle arbeidsgruppene nedsatt etter årsmøtet 2017 (Klimarettssaken, Karbonavgift til folket, Jernbanekampanjen, Delingsmodell for klimakunnskap, Samarbeidsprosjekt for BKA og Miljøagentene, Plastposeforbud) ble ikke diskutert spesielt. Det ble nevnt at naturlig at slike grupper har stor frihet til å legge opp arbeidet samtidig som det sikres at satsingen totalt ikke blir så arbeidskrevende at det kan gå på bekostning av andre viktige hovedaktiviteter.

Bør vi fremme mer konkrete krav?

Spørsmål ble reist om det kan være aktuelt for BKA å formulerer en del konkrete krav, i tillegg til de mer generelle formuleringene i formålserklæringen, f.eks, krav om:

- Full stans i all oljeledning, ingen nye tildelinger
- Avvikling av subsidier på oljeledning (avslutte leiterfusjonsordningen).
- En konkret omstillingsplan for nye, grønne arbeidsplasser
- En omdirigering av investeringene fra olje («divestment») til bærekraftige omstilling ved arbeid for å dreie investeringer fra oljefondet og andre offentlige og private investeringer bort fra fossil energi og over på fremtidsrettede og bærekraftige næringer, både i Norge og internasjonalt
- Bruke deler av oljefondet som et klimapolitisk virkemiddel og tillate investeringer for bærekraftig omstilling i fattige land
- Øke Norges bidrag til det grønne klimafondet

Mange gav uttrykk for at BKA bør vektlegge å påvirke politiske beslutninger gjennom direkte kontakt med politikere/partier både på sentralt og lokalt nivå. Det som ble gjort i Trondheim våren 2017 kan være et eksempel til etterfølgelse. Dette bør i så fall gjennomføres i god tid før kommende kommune og fylkestingsvalg i 2019.

Innsats lokalt

Lokalt må gruppene og den enkelte kunne engasjere seg på måter og i saker som de finner passer best lokalt. Det bør være stor frihet for lokalgrupper og enkeltpersoner innenfor rammen av vår formålserklæring å prioritere egne aksjoner også med fokus på lokale klimasaker som f.eks. bilfritt sentrum, stans i motorveitbygging, lokale grønne tiltak og annet. Samarbeid med andre organisasjoner er aktuelt for mange, f.eks. under Klimafestivalen og i Klimavalgalliansen lokalt og nasjonalt, eller med enkeltorganisasjoner (eksempelvis: Naturvernforbundet, Fremtiden i våre hender, Natur og ungdom, Miljøagentene, Spite, Greenpeace og andre). Slikt samarbeid er viktig for

mange lokallag. Samarbeid med ungdom og ungdomsorganisasjoner og arbeid i forhold til barn og unge ble fremhevet som spesielt viktig.

I de større byene er det gode muligheter for nyttig kontakt med forskningsmiljøer og andre som jobber med klima og klimarelaterte spørsmål (Eksempler: Cicero, Bjerknessenteret, Norsk klimastiftelse, Concerned Scientists og Concerned Students, Naturstudentene). Forholdet til fagbevegelsen ble også fremhevet som viktig.

Vår påvirkningsarbeider rettes både mot politikere mot «folk flest». Demonstrasjoner og lokale markeringer prioriteres av mange, og mange, også utenom de mest klimaengasjerte, kan nås ved bruk lokalpressen samt gjennom foredrag i lag og foreninger (f.eks. ved bruk av Harald Smedals «Delingsmodell for klimakunnskap»).

Kommunikasjonsmåten vil være forskjellig i forhold til hvem som er målgruppen. For venner og kjente og andre blant «folk flest» bør vi legge opp til respektfull samtale og ikke være konfronterende, f.eks. i forhold til personlig livsstil. I offentlig diskusjon med politikere som ikke prioriterer klima, kan vi tillate oss å være konfronterende der vi tydelig påpeker konsekvensene hvis dagens politikk ikke endres.

Flere var inne på viktigheten av å verve flere medlemmer. Jo flere som er med, desto større gjennomslag vil vi ha!

Konsentrasjon omkring noen hovedprioriteringer?

BKA sentralt og lokalt er involvert på mange områder, og lokalgrupper og enkeltmedlemmer bruker et stort spekter av virkemidler for å fremme BKAs budskap. Det er viktig å «la alle blomster blomstre». Det ble ikke konkludert klart om det kan være behov for en større konsentrasjon av innsatsen omkring enkelte prioriterte hovedsaker, i tillegg til satsingene vedtatt på årsmøtet 2017, eller om det er andre saker som bør få høyere prioritet.

I BKAs formålserklæring krever vi «gjennomgripende endringer i samfunn og levemåte» og skriver «materieell forbruksvekst i rike land, er uansvarlig». Kanskje dette bør føre til at vi i større grad i vår utadrettede virksomhet også legger vekt på generelle spørsmål vedrørende samfunnsutviklingen. Flere pekte at vekstfilosofien som kapitalismen er basert på, ikke er bærekraftig og derfor bør endres. Det ble ikke konkludert med at dette skal være BKAs posisjon. Derimot må vi kunne si at vi arbeider for en politikk og en samfunnsutviklingen med et forbruk ikke overstiger jordens tålegrenser. Dette krever blant annet at den rike del av verdens befolkning reduserer forbruket betraktelig (se f.eks. <https://energioklima.no/kommentar/hva-ma-til-for-a-sikre-en-baerekraftig-utvikling-for-alle>)

Hovedutfordringen for både BKA og andre klimaengasjerte er hvordan en best kan bidra til store og raske kutt i produksjon og bruk av fossile brennstoff. Klimaforsker Kevin Anderson, visedirektør for det britiske Tyndall Center for Climate Change Research mener at å begrense global oppvarming til to grader fortsatt kan være mulig, men dette vil kreve det han har kalt “A Marshall Plan for the Planet”. Dette handler ikke bare om å gjøre fornybar energi litt billigere. Det handler om raskt å slutte med produksjon og bruk av fossile brennstoff. Vi kan ikke stole på at markedet ordner opp.

Kunne det mobiliseres til en slik «Marshall plan» vil det frigjøre arbeidskraft, kunnskap og ferdigheter og skapes mange nye arbeidsplasser på veien mot fornybarsamfunnet (se <https://www.thenation.com/article/could-a-marshall-plan-for-the-planet-tackle-the-climate-crisis/>)

Oppfølging

Dette var en idedugnad, og det ble ikke lagt opp til å dra klare konklusjoner for de ulike tema som ble diskutert. De som deltok i diskusjonen ble oppfordret til å oppsummere sine innlegg og sende disse

til Nina Weidemann. I samarbeid med Gunnar Kvåle vil disse bli gjennomgått og danne grunnlag for en videre diskusjon om nødvendigheten av eventuelle tillegg til og/eller revisjon av BKAs formåls erklæring.

En arbeidsgruppe nedsatt av BKAs sentralstyre bestående av Steinar Høyback, Halfdan Wiik og Gunnar Kvåle vil arbeide videre med dette. Gruppen har som målsetning å ta det opp som sak ved BKAs landsmøte høsten 2018.

Det ble også nevnt at før landsmøtet 2018 burde utarbeides en pressemelding og evt. å legge opp til å vedta en resolusjon/politisk uttalelse og andre tiltak for å stimulere til media-dekning av arrangementet.